

Ongerekend per hectare kost onderzoek soms minder dan gedacht

Heffingen onder de loep

Kennis kost geld. De sector financiert het benodigde onderzoek via de heffingen van het Productschap Akkerbouw. Jaarlijks krijgen akkerbouwers zo'n factuur in de bus. Maar waar gaan die gelden precies naartoe? En wat kost zo'n groot en duur onderzoek de akkerbouwer nou uiteindelijk per hectare?

... van gewasbeschermingsmiddelen en plagen, mkracht.
... van wordt € 180,00
... van de teelt van zetmeelaardappelen en Zetmeel-
... van € 85.000,- naar het Masterplan Productieprogramma Zetmeel-
... naar de Stichting Teeltbeschermingsmaatregelen Zetmeel-
... aardappelen (TBM), die onder meer toezicht houdt op de
... vermeerdering van postgoed. Van de heffing van € 9,50
... per hectare is € 7,50 bestemd voor de TBM-activiteiten.
... Zetmeelaardappeltelers die geen gebruik maken van de

Financierings- en fondsheffingen 2011

Betalingskenmerk 2165008256272148
Factuurnummer 201169008256

Dagtekening 28-11-2011
Vervaldatum 19-12-2011

Heffingsgroep	Verordening	Aantal	Eenheid	Tarief	Bedrag
015	PA financieringsheffing	6,71	HA	2,15	14,43
016	PA fonds teeltaangelegenheden	43,74	HA	4,30	188,29
017	PA fonds consumptieaardappelen	43,74	HA	6,00	262,44
018	PA fonds suikerbieten	43,74	HA	8,00	350,00
019	PA fonds uien	14,55	HA	4,30	62,57
020	PA fonds suikerbieten	14,55	HA	8,00	116,40
Subtotaal financieringsheffingen					273,83
Contributieaftrek					0,00
Totaal financieringsheffingen					273,83
Administratiekosten					1076,02
Totaal van de nota					1349,85

BETALEN

Uw betaling dienen wij binnen 21 dagen na de notadatum (zie vervaldatum) te ontvangen op:

Rekeningnummer 47.35.31.186
T.n.v. Hoofdproductschap Akkerbouw
Plaats Den Haag
Betalingskenmerk 2165 0082 5627 2148

- Met ingang van dit jaar ontvangt u geen nota meer met acceptgiro. U kunt voortaan betalen via internetbankieren of via een overschrijvingsformulier van uw bank.
- Meer informatie over het betalen vanuit het buitenland staat op de achterzijde van deze nota.
- Tevens vindt u op de achterzijde de verklaring van de op de aanslag vermelde codes.

Het Productschap Akkerbouw (PA) levert een belangrijke bijdrage aan de collectieve akkerbouwkennis. Het schap zet onderzoeken uit en het benodigde geld wordt geïnd bij akkerbouwers dan ook factuur voor de onderzoeksheffingen. Akker Magazine neemt samen met onderzoekscoördinator Erik Greve van het PA een aantal facturen onder de loep om te zien waar de diverse gelden naar toe gaan. Ook willen we weten wat onderzoek per hectare kost voor de akkerbouw.

Twee nota's doorgelicht

De nota's (zie kader onder) zijn van twee akkerbouwers van verschillende grootte en met verschillende bouwplannen. Voor elk van de gewassen wordt Financieringsheffing gerekend. Dit is een heffing voor alle toegerekende kosten van

het PA, zoals de kosten voor het gebouw, vergaderkosten, salarissen en dergelijke. De financieringsheffing is voor hoog salderende gewassen (waar pootaardappelen, consumptieaardappelen en uien onder vallen) twee keer zo hoog als voor de overige, laag salderende gewassen. Vervolgens wordt er voor elk van de gewassen het 'Fonds teeltaangelegenheden' toegerekend. Dit bedrag wordt gebruikt voor activiteiten die niet direct toe te rekenen zijn aan één gewas; denk bijvoorbeeld aan aaltjesbeheersing of mineralenmanagement. Maar ook de activiteiten voor de meeste laagsalderende gewassen vallen hieronder. Suikerbieten en granen hebben bijvoorbeeld geen 'eigen' fonds. Dat hebben de hoog salderende gewassen wel en dat is dan bij deze akkerbouwer tevens de laatste heffing op de nota: Fonds pootaardappelen en Fonds uien. Vanuit

Factuur Akkerbouwer 1:

43 ha pootaardappelen, 14 ha zaaiuien, 6 ha suikerbieten.

Financieringsheffing:

43 ha x (vastgesteld tarief)	€ 4,50	€ 193,50
14 ha x	€ 4,30	€ 60,20
6 ha x	€ 2,15	€ 12,90
Totaal Financieringsheffing		€ 266,60

Fonds heffingen worden uitgesplitst in teeltaangelegenheden en gewasaan-gelegenheden. Voor pootaardappelen is € 13,00 vastgesteld voor het Fonds Pootaardappelen. Voor het Fonds Teeltaangelegenheden is een tarief van € 6,00 vastgesteld. Voor uien is het tarief voor het Fonds Uien vastgesteld op € 8,00

Het gewas suikerbieten heeft geen eigen fonds. Er is een bedrag van € 6,00 vastgesteld voor het Fonds Teeltaangelegenheden waarvan € 3,00 voor suikerbietenteeltonderzoek is.

De berekening voor Gewas en Teeltaangelegenheden is dan als volgt:

Pootaardappelen:		
Fonds Pootaardappelen	43 ha x € 13,00	€ 559,00
Fonds Teeltaangelegenheden	43 ha x € 6,00	€ 258,00
Uien:		
Fonds Uien	14 ha x € 8,00	€ 112,00
Fonds Teeltaangelegenheden	14 ha x € 6,00	€ 84,00
Suikerbieten:		
Fonds Teeltaangelegenheden	6 ha x € 6,00	€ 36,00
Totaal Fonds Heffingen		€ 1049,00

Totaal Factuur:

Financieringsheffing	€ 266,60
Fonds Heffingen	€ 1049,00
€ 1315,00	

Eventuele kosten van een lidmaatschap van een belangenbehartigingsorgani-satie wordt in mindering gebracht op de Financieringsheffing.

Factuur Akkerbouwer 2:

43 ha consumptieaardappelen, 86 ha graan, 20 ha suikerbieten

Financieringsheffing

43 ha x (vastgesteld tarief)	€ 4,50	€ 193,50
86 ha	€ 2,15	€ 184,90
20 ha	€ 2,15	€ 43,00
Totaal Financieringsheffing		€ 421,40

Fondsheffingen worden uitgesplitst in teeltaangelegenheden en gewasaan-gelegenheden. Voor consumptieaardappelen is € 5,00 vastgesteld voor het Fonds Consumptieaardappelen. Voor het Fonds Teeltaangelegenheden is een tarief van € 6,00 vastgesteld.

Granen en suikerbieten hebben geen eigen fonds. Hier wordt alleen bedrag toegerekend aan het Fonds Teeltaangelegenheden. Voor granen is dit bedrag vastgesteld op € 3,20 (€ 0,20 per ha is voor de kosten van ketenactiviteiten als bakwaliteit tarwe, NIBEM, themadag granen) en voor suikerbieten is dit be-drag vastgesteld op € 6,00, (waarvan € 3,00 voor suikerbietenteeltonderzoek).

De berekening voor Gewas en Teeltaangelegenheden is dan als volgt:

Consumptieaardappelen:		
Fonds Consumptieaardappelen	43 ha x € 5,00	€ 215,00
Fonds Teeltaangelegenheden	43 ha x € 6,00	€ 258,00
Graan:		
Fonds Teeltaangelegenheden	86 ha x € 3,20	€ 275,20
Suikerbieten:		
Fonds Teeltaangelegenheden	20 ha x € 6,00	€ 120,00
Totaal Fonds Heffingen		€ 868,20

Totaal Factuur:

Financieringsheffing:	€ 421,40
Fonds Heffingen:	€ 868,20
€ 1289,60	

Eventuele kosten van een lidmaatschap van een belangenbehartigingsorgani-satie wordt in mindering gebracht op de Financieringsheffing.

deze fondsen worden onderzoeken bekostigd die direct met dat gewas te maken hebben. Zo wordt bijvoorbeeld het Erwinia-onderzoek betaald vanuit het Fonds Pootaardappelen.

Tarieven

In het kolommetje 'Tarieven' staan verschillende bedragen. De tarieven worden elk jaar opnieuw vastgesteld. In oktober wordt de begroting voor het volgend jaar gemaakt. Daarbij houdt het productschap rekening met de te verwachten uitgaven, legt Erik Greve uit. „We berekenen de benodigde inkomsten en zorgen dat we reserves overhouden.“ Vijftig procent van de begroting is voor onderzoek. De overige vijftig procent is voor onder andere PA-kosten, handhaving teeltverordeningen, coördinatie effectief middelenpakket en promotie en markt- en prijsinformatie.

125 onderzoekswensen

Op het moment dat de tarieven voor de heffingen vastgesteld worden, is nog niet bekend welke onderzoeken er gaan plaatsvinden. Het afgelopen jaar werden er 125 onderzoekswensen ingediend. Die kunnen door iedereen aangemeld worden, van een willekeurige akkerbouwer tot een onderzoeksinstelling. Een commissie toetst de onderzoekswensen op haalbaarheid. Nederland is verdeeld in vijf regio's. Elke regio heeft zijn eigen onderzoekscommissie, bestaande uit vijf akkerbouwers van LTO en NAV en eventueel enkele adviseurs vanuit DLV of afnemers. Deze commissies bekijken voor hun eigen gebied wat gewenst is en bepalen welke aangevraagde onderzoeken doorgaan naar de landelijke commissie. Die bestaat uit twee vertegenwoordigers van elke regio en vertegenwoordigers van landelijke gewaswerkgroepen. Zij bepalen uiteindelijk in goed overleg welke onderzoeken uitgevoerd gaan worden. Per jaar rollen er ongeveer twintig uit.

Greve: „Voor 2012 was het budget vastgesteld op 2,1 miljoen euro. Daar reken je de heffingen naar. Dit jaar heeft de commissie gevonden dat er te weinig onderzoeken ingediend waren met toegevoegde waarde. Daarom zijn er minder gehonoreerd en is er 2 ton overgehouden.“ ■

Productschap Akkerbouw gebruikt de diverse gelden om onder andere onderzoeken mee te financieren. Erik Greve rekende een aantal onderzoeken terug naar een bedrag per hectare voor de akkerbouw.

Onderzoek 1: Deltaplan Erwinia.

Het Erwinia-onderzoek in pootaardappelen is in 2005 gestart onder de titel 'Bacterievrije pootgoedteelt – Een uitdaging!'. Dit deel liep eind 2008 af. In de periode 2009 tot en met 2012 werd het Erwinia-onderzoek voortgezet onder de naam Deltaplan Erwinia, samen met de bloembollensector.

Aan de onderzoekskosten is eveneens bijgedragen door het bedrijfsleven. PA droeg 50 procent van de kosten, de handelshuizen de overige 50 procent.

Kosten PA:

2005 – 2009: € 430.000,00

2009 – 2012: € 960.000,00

Daarnaast heeft PA ook nog een deel van het fundamentele onderzoekswerk van Wageningen UR betaald: € 135.000,00

Totale bijdrage PA 2005 – 2012: € 1.525.000,00

Totale Pootaardappelareaal 2005 – 2012: 303.700 ha

Dit komt neer op € 5,00 per ha per jaar.

Akkerbouwer 1 betaalt voor dit onderzoek: 43 ha x € 5,00 = € 215,00

Akkerbouwer 2 betaalt niet mee aan dit onderzoek.

Onderzoek 2: Brochure Melo-intensief.

Binnen het toegepaste onderzoek van Wageningen UR is (gefinancierd door de overheid) gewerkt aan verbetering van de bemonstering en detectie van wortelknobbelaaltjes. In de Aaltjesadviescommissie van het Actieplan Aaltjesbeheersing hebben onderzoeksorganisaties, laboratoria en akkerbouwbedrijfsleven samen gesproken over snelle invoering van de verbeterde bemonstering bij laboratoria en telers. Gezamenlijk met de laboratoria is een brochure over de voordelen van deze methode verspreid.

PA droeg in 2012 € 4000,00 bij.

Totale akkerbouwareaal in 2012: 520.800 ha.

Dit komt neer op minder dan 1 cent per ha.

Akkerbouwer 1 betaalt voor dit onderzoek: 63 ha x € 0,01 = € 0,63

Akkerbouwer 2 betaalt voor dit onderzoek: 149 ha x € 0,01 = € 1,49

Onderzoek 3: Vloeibare meststofsysteem in consumptieaardappelen.

In 2009 en 2010 is er praktijkonderzoek uitgevoerd naar de invloed van vloeibare meststofsysteem op de opbrengst en kwaliteit van consumptieaardappelen. Zonder verlies van opbrengst bleek door het toepassen van vloeibare rijenbemesting met fosfaat 50 procent van de fosfaatgifte te kunnen worden bespaard. De besparing leidt tot minder milieubelasting en/of geeft de akkerbouwer meer ruimte voor het gebruik van drijfmest en/of compost.

Totale PA-bijdrage in 2009 en 2010: € 90.056,00

Consumptieaardappelareaal in 2009 en 2010: 143.550 ha

Dit komt neer op € 0,63 per ha.

Akkerbouwer 1 betaalt niet mee aan dit onderzoek.

Akkerbouwer 2 betaalt voor dit onderzoek: 43 ha x € 0,63 = € 27,09

Het ene onderzoek kost dus voor de ene akkerbouwer meer dan voor de andere. Het onderzoek Deltaplan Erwinia loopt dit jaar af. Op dit moment zijn er overal in het land voorlichtingsavonden geweest waar de resultaten verteld worden. Het is een groot en duur project geweest, uitgespreid over meerdere jaren. Heeft het project nu veel concreets opgeleverd voor de praktijk? „Daar kun je het over hebben“, zegt Greve. „In het project is ongelooft veel en goed werk verzet en de kennis over Erwinia is sterk toegenomen. Maar dit alles heeft helaas niet geleid tot de gouden tip. Maar als je niets doet, dan weet je zeker niet méér. Voor de pootgoedsector komen de kosten per hectare op 5 euro per jaar. Op zich valt dat bedrag wel mee. Duidelijk is wel dat er geen garantie is, dat een hoge onderzoeksinvestering ook direct rendement oplevert.“

In het nieuwe kabinet gaan de productschappen verdwijnen. Wat betekent dit voor de akkerbouwsector? Greve: „Dit houdt niet in dat de nota's direct gaan verdwijnen. De nota van 2012 is er al en in de loop van 2013 komt er ook nog een. Wat dat betreft verandert er voor de akkerbouw voorlopig niet veel. Projecten beslaan vaak een periode van drie jaar. Of er nu nieuwe projecten opgestart gaan worden, is de vraag. De lopende projecten gaan in ieder geval door.“

Onderzoeken zullen waarschijnlijk wel blijven plaatsvinden. Wellicht dat grote firma's als Agrifirm, Avebe en Cosun dit zullen overnemen. Het PA gaat de komende weken per project bekijken of een project van start kan gaan of niet. De financiering is dan van latere zorg, aldus Greve. „Voorlopig is het vooral nog afwachten wat er gaat gebeuren.“

